

Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS
Oarje-Finnmárkku suohkanrevisiuvdna SGO

www.vefik.no

MANDAT/ PROSJEKTSKISSE

FORVALTNINGSREVISJON

2021-2024

Hammerfest kommune, Klima, miljø og energi

1 FAGLIG INNHOLD

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget vedtok den 25. november 2021, sak 32/2021 å igangsette forvaltningsrevisjonen «Klima, miljø og energi».

Kontrollutvalgets vedtak er formulert slik:

Kontrollutvalget viser til Hammerfest kommunes plan for forvaltningsrevisjon 2021-2024, samt risiko- og vesentlighetsvurderingen som danner grunnlaget for planen.

Kontrollutvalget vedtar å igangsette forvaltningsrevisjonen «Klima, miljø og energi» under de forutsetninger som fremgår av saksfremlegget.

Kontrollutvalget ber Hammerfest kommunes revisjon (Vefik IKS) om å oversende en prosjektskisse/prosjektplan som viser revisjonens tolkning av oppdraget, slik dette er beskrevet i saksutredningen og kontrollutvalgets vedtak.

Kontrollutvalget forutsetter at revisjonen oversender prosjektskissen/prosjektplanen til kontrollutvalget v/sekretariatet innen seks uker etter at bestillingen er formelt formidlet til revisjonen.

I henhold til saksutredningen i sak 32/2021 er formålet med undersøkelsen

Kommunene er pålagt å bidra til reduksjon av klimagassutslipp og økt miljøvennlig energiomlegging gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse. Formålet med forvaltningsrevisjonen er i første rekke å avklare om Hammerfest kommune har oppfylt sin plikt til å innarbeide klima- og energiltak i sine planer og dernest å kartlegge i hvilken grad kommunen har iverksatt planlagte tiltak.

Ifølge saksutredningen er anslått ramme for denne forvaltningsrevisjonen satt til 250 timer.

1.2 Revisjonens forståelse av oppdraget

Revisjonens forståelse av problemstilling 1 som framgår av saksutredning i sak 32/2021 er at kontrollutvalget ønsker å få vurdert om kommunens planarbeid på områdene klima og energi er i tråd med nasjonale og lokale føringer. Undersøkelsen vil her sette søkelys på kommunens planlegging for redusert utslipp av klimagasser og hvordan det planlegges for mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging.

Kommuneplanens samfunnsdel¹ setter mål for Hammerfest kommune i inneværende kommunestyreperiode. Under kapittelet *grønne Hammerfest*² framgår følgende:

- Vi skal vurdere hensynet til klima og natur i all planlegging og saksbehandling, og omsette klimarelaterte bærekraftmål til konkret handling.

¹ Vedtatt av kommunestyret torsdag 28. oktober 2021

² <https://pub.framsikt.net/plan/hammerfest/plan-3d236225-b2c9-41f5-a630-a5110c1eeb4e#/generic/summary/8c326135-e5fb-4685-a2fe-b377dc1ecb55?scrollTo=t-4e6f623f-9fb1-4507-a607-809278804139>

- Kommuneorganisasjonen skal være pådriver for samarbeid med næringsliv og innbyggere om grønne tiltak. Kommunen skal stille krav til næringsaktører om miljømessig, bærekraftig drift.
- Vi skal bidra til at innbyggerne har muligheter og kunnskaper til å ta riktige miljøvalg i sin hverdag.
- Vi skal planlegge og gjennomføre innovative og lønnsomme energitiltak i kommunale bygg.

Under problemstilling 2 vil vi belyse om kommunen har iverksatt noen av de planlagte tiltakene på klima- og energiområdet.

1.3 Problemstillinger

Undersøkelsen planlegges gjennomført med utgangspunkt i to hovedproblemstillinger som følger av saksutredning til sak 32/2021:

Det fastsettes følgende hovedproblemstillinger i denne forvaltningsrevisjonen:

- 1. Har kommunen innarbeidet tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser og sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i sine planer i samsvar med regelverket?*
- 2. I hvilken grad har kommunen iverksatt planlagte tiltak på klima- og energiområdet?*

Det overlates til revisjonen å utarbeide eventuelle underproblemstillinger i tilknytning til hovedproblemstillingene, i den grad dette anses nødvendig for gjennomføringen av undersøkelsen.

Den endelige formuleringen av hovedproblemstillingene, samt vurdering av om det skal utarbeides under- og/eller tilleggsproblemstillinger vil bli gjort i forbindelse med utarbeidelse av prosjektplanen etter at kontrollutvalget har godkjent prosjektskissen.

1.4 Revisjonskriterier (foreløpige)

Revisjonskriterier er samlebetegnelsen på de krav og forventninger som brukes i den enkelte forvaltningsrevisjon for å vurdere den reviderte virksomhet. Faktagrunnlaget vurderes opp mot kriteriene og danner basis for de analyser og vurderinger som foretas, og de konklusjoner som trekkes.

Nedenfor følger en presentasjon av revisjonskriteriene som vil legges til grunn i undersøkelsen.

Problemstilling 1 – foreløpige revisjonskriterier

- Kommunen skal i sin overordnede planlegging innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser og sikre mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging.
- Kommuneplanens samfunnsdel skal inkludere en overordnet vurdering av om klimaendringer vil påvirke langsiktige utfordringer, mål og strategier.
- Planer som behandler klima- og energispørsmål, skal følges opp gjennom handlingsdelen og mer detaljerte planlegging.
- Planer som behandler klima- og energispørsmål, skal vurderes revidert hvert fjerde år.

Grunnlaget for kriteriene:

Forskrift av 28. september 2018 Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.

Problemstilling 2 – revisjonskriterier

Under denne problemstillingen vil se på i hvilken grad kommunen har iverksatt planlagte tiltak på klima- og energiområdet. Vi vil også vurdere å se på status og måloppnåelse for de iverksatte tiltakene. Aktuelle tiltak og mål som framkommer av kommunens planverk vil bli valgt som revisjonskriterier.

Grunnlaget for kriteriene:

Kommuneplanens samfunnsdel, Hammerfest kommune, vedtatt av kommunestyret torsdag 28. oktober 2021.

1.5 Metode

Datainnsamling

Metode er samlebetegnelsen på de framgangsmåtene som benyttes for å samle inn og behandle data som kan gi svar på problemstillingen i en undersøkelse.

De mest aktuelle framgangsmåtene ved innsamling av data vil være dokumentanalyse. Men vi ser også behov for å gjennomføre noen intervjuer med ansatte som vi vurderer som sentrale i forbindelse med undersøkelsen.

Dersom det skulle oppstå utfordringer knyttet til datainnsamlingen vil andre metoder bli vurdert.

Det er vår vurdering at framgangsmåten beskrevet ovenfor vil belyse problemstillingene og fremskaffe et relevant og tilstrekkelig grunnlag for vurderingene knyttet til oppdraget.

Avgrensing (datainnsamling)

Undersøkelsen avgrenses til status ved undersøkelsestidspunktet.

Dataenes gyldighet og pålitelighet

Med gyldige data menes at det skal være samsvar mellom formålet for undersøkelsen og de data som er samlet inn. Med pålitelige data menes at data skal være mest mulig presise og nøyaktige.

Gyldigheten av data sikres ved at data samles inn med utgangspunkt i revisjonskriteriene. Dette gjelder både den dokumentasjon som innhentes, hvem som intervjues og hvilke spørsmål vi stiller.

Alle innsamlede data grupperes etter revisjonskriteriene. Evt. regnskapsdata og materiale fra ekstern rapportering som benyttes avgrenses til offisielle, avlagte tall og data.

Dataenes pålitelighet sikres gjennom intern kvalitetssikring, ved verifisering av data fra intervjuer og ved at undersøkte områder søkes belyst med data fra flere kilder.

Usikkerhet og risiko

Prosjektskissen bygger på forutsetningene som for tiden er kjent. Ved oppstart og gjennomføring av prosjektet kan nye forhold komme til å gjøre det nødvendig med justeringer. Det må ut fra dette tas forbehold om justeringer eller endringer i alle deler av skissen. Dersom revisor ser behov for å endre prosjektets problemstilling eller annet underveis i en slik grad at det har vesentlig betydning i forhold til bestillingen vil dette avklares med kontrollutvalget.

Utover forhold beskrevet ovenfor er det gjort følgende konkrete vurderinger omkring prosjektrisiko:

Tidsramme

Vi anslår at prosjektet kan gjennomføres innenfor en tidsramme på 250-300 timer.

Organisering og milepælsplan vil utarbeides i forbindelse med ferdigstilling av prosjektplan når kontrollutvalget har vedtatt prosjektskissen for oppdraget.

Gjennomføring av prosjektet

Erfaringer ved gjennomføring av forvaltningsrevisjoner i noen kommuner indikerer risiko for at forhold på kommunens side vil påvirke både ressursbruk og leveringstid. I disse kommunene vil det erfaringsmessig være utfordrende å levere forvaltningsrevisjoner både innenfor knappe ressursrammer og innenfor knappe leveringsfrister. Selv om det i noen grad er tatt hensyn til dette ved estimert ressursbruk anser vi at det foreligger noe risiko for at det reelle ressursbehovet vil kunne overstige estimatet. Risikoen knytter seg i noen grad til en antakelse om ressursknapphet i kommunen og sårbarhet ved fravær, men bygger også på erfaringer som viser at dokumentasjon og dokumentasjonsgrad varierer stort både fra kommune til kommune og mellom sektorene i den enkelte kommune.